

ביאורים ויצא מהרמ"ק תתקז

[מסכת חזקוני]

וצריך האדם בזה להתנהג כפי הזמן, רוצה לומר לדעת איזו ספירה שולטת, ולהתקשר בה, ולעשות התיקון המתיחס אל המדה השולטת, והתחיל מהלילה, עת שכיבת האדם על מטתו, והרי השליטה היא לילה מדת המלכות, והוא הולך לישון, השינה היא כעין מיתה ואילנא דמותא שלטא, מה יעשה יתקן ויקדים להתקשר בסוד הקדושה, דהיינו סוד מדת המלכות בבחינת קדושתה, ולזה ילך על מטתו ויקבל עול מלכות שמים שלימה בכוונת הלב. (תומר דבורה פ"י)

[מסכת חזקוני 144517]

(זוה"ק) תא חזי בשעתא דברנש סליק בערסיה כל ליליא וליליא, נשמתיה נפקת מיניה, ואתדנת קמי בי דינא דמלכא, אי זכאה לאתקיימא אתהדר להאי עלמא, ודינא הוא בתרין גוונים, דהא לא דנין ליה לבר נש על בישין דהוא זמין למעבד [דכתיב כי שמע אלהים וגו' באשר הוא שם, ולא תימא דדנין ליה על טבין דעביד לחוד] אלא לאוטבא ליה על אינון טבין דהשתא כמא דאתמר, ודנין ליה על זכיין דאיהו עתיד למעבד, ובגינייהו משתזיב אף על גב דאיהו השתא חייבא, בגין דקב"ה עביד טיבו עם כל בריין, וכל אורחוי דהוא עביד לאוטבא לכולא, ולא דאין לבר נש [על בישין] דאיהו זמין למעבד, ובגין כך אתדן בר נש קמי קב"ה.

(רמ"ק) תא חזי בשעתא וכו', קשיא ליה כי לדון את יונה למה הוצרך לצאת נשמתו ולהסתלק לכסא הכבוד, שהרי בראש השנה דנין בני אדם ואין נשמתם מסתלקת, לזה הביא ענין כל לילה שהנשמה יוצאת מהגוף ומסתלקת להיותה נדונת וכו', אמנם בטעם למה הוצרך סילוק זה אל הנשמה, אפשר כי בראש השנה דנים הגוף והנשמה, לכך דנים בהיות שניהם יחד, אמנם ליונה, או בכל לילה לכל אדם, דנין הנשמה לבד, והכי דייק לישנה דקאמר ואתדנת הנשמה, ולא קאמר ואתדן, ואם היה נדון האדם בהיותה הנשמה למטה, לא היה דינה לפני הקדוש ברוך הוא, אלא בכל בתי דינין שבעולם, דרך השתלשלותה, ולא היה דינה ברחמים כל כך, אבל עתה שהיא מסתלקת, אינה נדונת אלא לפני הקדוש ברוך הוא, ולא בשאר בתי דינין, וזה שאמר ואתדנת תמן, דווקא תמן ולא בשאר בתי דינין, והכי דייק נמי אומרו ואתדנת קמי בי דינא דמלכא, ולא בבית דין תחתון,

אוצר החכמה

ביאורים מהרמ"ק על התורה / קורדובירו, משה בן יעקב עמ' 372

http://www.otzar.org הודפס מאתר אוצר החכמה